

ФОРМИ САМООСВІТНЬОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ ДО ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ

Анотація.

У статті представлені форми самоосвітньої підготовки вчителя, які сприяють формуванню ключових компетентностей учнів. У процесі дослідження розкрито сутність самоосвітньої підготовки вчителя; розглянуто індивідуальні та групові форми самоосвітньої підготовки та визначено ті, що є ефективними в умовах формування ключових компетентностей учнів. Зокрема серед індивідуальних обрано професійний саморозвиток, самопроекування, створення певної стратегії для зростання з професійної точки зору своєї діяльності, самоорганізація і самоврядування. З-поміж групових – мережева педагогічна спільнота як віртуальне об'єднання створене для єдиного інформаційного простору; обміну досвідом, підтримки і співробітництва. Зроблено висновки про ефективність запропонованих форм самоосвітньої підготовки, що становлять науково-методичне забезпечення підготовки вчителя до реалізації компетентісно орієнтованого навчання.

Ключові слова: самоосвітня підготовка педагога, форми самоосвітньої підготовки, професійний саморозвиток, мережеві педагогічні спільноти, науково-методичне забезпечення, компетентісно орієнтоване навчання, ключові компетентності, вчитель, учні.

В умовах сьогодення відбувається переосмислення ролі системи освіти та власне педагога у навчанні та вихованні учнів. У Середньостроковому плані пріоритетних дій Уряду до 2020 року наголошується на необхідності модернізації підготовки педагогічних кадрів та системи підвищення їх кваліфікації для забезпечення вимог суспільства до якості надання освітніх послуг, розвитку в молоді активної громадянської позиції [6]. З одного боку, акцент сучасної педагогічної освіти робиться на успішності, конкурентоспроможності вчителя. З іншого боку, актуалізуються питання розкриття особистісного потенціалу вчителя, розгортання його внутрішніх

сил. Вирішенню проблеми амбівалентності сучасного педагога, на наш погляд, сприяють питання його професійної самореалізації, метою якої за словами Л. Рибалко, є самостійне прагнення до максимального розкриття внутрішнього потенціалу [7, с. 107].

Сьогодні все більшої актуальності набуває компетентісний підхід у відповідності до якого: пріоритетними виступають позапредметні, особистісно значущі знання і вміння над предметними знаннями, а досвід засвідчує, що найбільш соціально адаптованими виявилися індивіди, що володіють не сумою академічних знань, а сукупністю особистісних якостей: ініціативності, підприємливості, творчого підходу до справи, вміння приймати самостійні рішення.

У цьому контексті відповідний підхід зміщує акцент з процесу накопичення, визначеного у відповідних освітніх документах, знань, умінь та навичок майбутніх фахівців у площину формування і розвитку здатності діяти, творчо застосовувати набуті знання та досвід в різних ситуаціях. Цей розвиток спрямовує вчителя до радикального перегляду його професійної діяльності в напрямку переміщення акценту з інформаційної на організаційно-управлінську площину.

У зв'язку з цим потребують переосмислення форми самоосвітньої підготовки вчителя до формування ключових компетентностей учнів.

Ідея самоосвітньої спрямованості процесу навчання є провідною в роботах українських та російських педагогів: В. Онищук, І. Підласого, В. Шаталова, М. Гузика, С. Лисенкової, А. Громцевої, В. Вершиніна. Питання активізації пізнавальної та самоосвітньої діяльності розглядають у своїх працях психологи Н. Менчинська, Д. Богоявленський, Т. Щукіна, дидакти М. Данилов, І. Лернер, М. Скаткін та інші.

Самоосвітня діяльність є предметом наукового пошуку Н.Бухлової. Проте питання самоосвітньої підготовки вчителя не знайшли широкого висвітлення у наукових доробках учених.

Проблему професійної компетенції і компетентності вчителя висвітлено в таких працях учених-педагогів і психологів, як Д. Алфьорова, М. Єрмоленко, Н. Кузьміна, А. Маркова, В. Мижерикова, Н. Разіна, С. Романова, А. Хуторський, Є. Царькова, Є. Чеботарьова, С. Шишова та ін. У вітчизняній науково-педагогічних дослідженнях цю проблему аналізували А. Богуш, С. Бондар, Н. Глинянюк, Є. Павлютенков, С. Тищенко та ін.

Самоосвітню компетентність досліджували О. Айзенберг, С. Архангельський, Н. Бухлова, Ю. Дмитрієв, А. Добридень, А. Громцева, Г. Гусєв, Л. Колесник, І. Малкін, П. Підкасистий, Б. Райський, О. Фоміна, О. Ястребцева та ін.

Незважаючи на висвітлення в психолого-педагогічній та дидактичній літературі питань самоосвітньої діяльності взагалі, а також професійної компетентності і самоосвітньої компетентності, необхідним є вивчення самоосвітньої підготовки вчителя щодо формування ключових компетентностей учнів, зокрема розробити науково-методичне забезпечення підготовки вчителя до реалізації компетентісно орієнтованого навчання, що включає форми самоосвітньої підготовки вчителя.

Мета статті розкрити сутність самоосвітньої підготовки вчителя; вивчення індивідуальних та групових форм цього виду підготовки та визначення тих, що є ефективними в умовах формування ключових компетентностей учнів.

Самоосвіта – це безперервний процес саморозвитку та самовдосконалення педагогів [2].

Самоосвіта вчителів є основним способом підвищення педагогічної компетентності, що полягає в удосконаленні знань і цілеспрямованому

узагальненні педагогічного досвіду за допомогою самостійної роботи. Самоосвіта здійснюється індивідуально або колективно. В індивідуальному порядку цей вид освіти може виконувати високорозвинена особистість, діяльність якої продуктивна і творча.

У процесі самоосвіти присутні наступні мотивуючі аспекти: це продовження логічного ланцюга професійного навчання (школа, університет, заклади вищої освіти, післядипломна освіта), а також наслідок «незадоволеності» професійною підготовкою. Отже, актуальність самоосвіти вчителів зумовлена психологічними аспектами і специфікою педагогічної роботи. По-перше, самоосвіта несе в собі істину, яка інтерпретується відповідно до власних поглядів учителів, часто застарілих. По-друге, вчителі мають обмежений час для отримання інформації в порівнянні зі студентами. Систему самоосвіти вчителя можна розглядати як сукупність складових: самооцінка – вміння оцінювати свої можливості; самооблік – вміння брати до уваги наявність своїх якостей; самовизначення – вміння вибрати своє місце в житті, в суспільстві, усвідомити свої інтереси; самоорганізація – вміння знайти джерело пізнання й адекватні своїм можливостям форми самоосвіти, планувати, організовувати робоче місце та діяльність; самореалізація – реалізація особистістю своїх можливостей; самокритичність – вміння критично оцінювати переваги та недоліки власної роботи; самоконтроль – здатність контролювати свою діяльність; саморозвиток – результат самоосвіти [1].

З метою здійснення перерахованих «само», що складають самопідготовку вчителя застосуємо комплекс форм і методів, що дістали назву науково-методичного забезпечення підготовки вчителя.

Застосування науково-методичного забезпечення підготовки вчителя є підґрунтям для створення умов до формування творчої особистості педагога і підтримки професійної форми його діяльності. Забезпечення цих умов

сприяє розвитку у вчителя педагогічної системи, в якій він виявляє себе помічником дослідницької діяльності учнів, а також виробленню педагогічної техніки як помічника у творчій діяльності учнів, спрямованої на послідовне досягнення її творчої продуктивності.

Ефективній самоосвітній підготовці педагога до формування ключових компетентностей учнів сприяють визначені педагогічні умови:

- результат самостійної роботи вчителя спрямований на підвищення якості викладання предмета, виховання і розвиток ключових компетенцій учнів за рахунок предмета;

- регулярність і послідовність самоосвіти, безперервність роботи, постійне ускладнення змісту і форм самоосвіти;

- комплексний підхід до вибору змісту і організації обраної теми самоосвіти;

- індивідуальний характер самоосвіти (форми і методи самоосвіти повинні залежати від особливостей особистості вчителя, наявності професійно значущих якостей, умов його шкільної роботи, його реальних можливостей і т. д.);

- відкритість і об'єктивність оцінки результатів самостійної роботи з педагогічним колективом школи;

- створення в освітньому закладі освітнього середовища, що сприяє самоосвітній підготовці вчителя;

- виконання самостійної роботи на кожному етапі (участь у семінарах, педагогічних читаннях, конференціях та ін.);

- розуміння вчителем цінності безперервної освіти, адекватна самооцінка і усвідомлення необхідності самоосвіти.

Найбільш поширеними формами роботи з вчителями є справи для самопідготовки, тренінги, творчі індивідуальні і групові завдання, практикуми, семінари тощо.

Ефективними формами самоосвітньої підготовки вчителів є ті, що сприяють формуванню ключових компетентностей учнів. Для більшості вчителів реалізація компетентісного підходу в освітній процес закладів загальної середньої освіти є інноваційним, адже за старої системи освіти увага приділялася формуванню знань, умінь і навичок.

У зв'язку з цим було проведено дослідження, які з форм самоосвітньої діяльності вчителя будуть сприяти формуванню ключових компетентностей учнів.

Результати дослідження показали, що серед індивідуальних форм найбільш ефективною є професійний саморозвиток.

Професійні саморозвиток і самовиховання – це свідомо діяльність, спрямована на вдосконалення своєї особистості відповідно до вимог професії до людини [9].

Сутність професійного саморозвитку педагога базується на двох підходах. Перший пов'язаний з саморозвитком самої особистості педагога, другий – зі статусом цього педагога в тій чи іншій системі професійної діяльності. Загальним для того і іншого підходу є, те що індивідуальні здібності певної людини і соціальне середовище, в якому вона перебуває взаємопов'язані, що процес саморозвитку має свої етапи, що особистісний розвиток залежить від професійного.

Основними компонентами професійного саморозвитку вважаються: самопізнання себе з професійної точки зору, постійне самовизначення, розвиток професійних навичок, самопроекування, створення певної стратегії для зростання з професійної точки зору своєї діяльності, самоорганізація і самоврядування [2].

Для самопізнання характерними є: самоаналіз власного практичного досвіду; поповнення знань про себе як професіонала і ідеальної моделі

професійної діяльності; співвіднесеність засвоєних знань з дійсним ставленням особистості до себе і до оточуючих.

Здійснюючи самодіагностику за допомогою різноманітних методик, зокрема, самодіагностики труднощів щодо організації навчального процесу, педагог вивчає рівень своєї компетентності, розумно і об'єктивно аналізує свої судження, вчинки, в кінцевому підсумку – діяльність в цілому.

Самопроекування – це здатність особистості діяти, виходячи із власного задуму, проекту відносно свого майбутнього (життєвий проект) та власної особистості (особистісний проект), що є однією із провідних детермінант здійснення життєвих планів та намірів. Воно базується на інтерпретації та осмисленні попереднього особистого і соціокультурного досвіду шляхом занурення у соціокультурний дискурсивний простір та створенні власного смислового простору, що є вагомим чинником розвитку особистості. По суті – це створення нового контексту життя, що задає нові вектори особистісного розвитку, які базуються на відкритості новому досвіду [8].

З метою самопроекування педагог обирає тему для самоосвітньої діяльності, ставить перед собою мету і завдання, прогнозує результати власної діяльності, а також розробляє програму своїх дій.

Самоорганізація розглядається як вміння знайти джерело пізнання й адекватні своїм можливостям форми самоосвіти, планувати, організовувати робоче місце та діяльність. Вона передбачає підбір і аналіз літератури, вивчення отриманого банку даних з проблеми, знайомство з практичним досвідом інших педагогів, установ, участь у методичній роботі, підготовка повідомлень і методичних матеріалів. На даному етапі відпрацьовуються технології, і здійснюється практична робота педагога за обраною тематикою самоосвітньої діяльності.

У процесі самоврядування педагог прогнозує результати власної педагогічної діяльності, здійснює рефлексію власної професійної діяльності, а також апробацію авторської методичної системи.

Як показує практика, далеко не всі педагоги здатні самостійно виявляти ініціативу з метою переосмислення і перебудови своєї діяльності, а також здійснювати власний професійний саморозвиток відповідно до вказаних етапів.

З цією метою закладам освіти необхідно створити сприятливі умови для професійного саморозвитку педагогів. Найпоширенішими формами такої діяльності є: робота над єдиною методичною темою, над темою тимчасових творчих груп, використання програмно-цільового і проектного підходів, постійнодіючі семінари, педагогічні ради.

Сьогодні великою популярністю користуються вправи для саморозвитку, а саме: «Чарівний глечик», «Оплески», «Крок до успіху», «Поле вражень». Такі вправи включають до програм тренінгів з професійного зростання, бо використання даних вправ дає можливість виявити сильні і слабкі сторони професійного саморозвитку вчителя, сприяють формуванню професійних якостей, зокрема, в умовах реалізації компетентісного підходу у закладах загальної середньої освіти. А також перевірити яким чином вчителі засвоїли нові прийоми, форми, методи, методики роботи із учнями.

Відповідно до Національної стратегії розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки «пріоритетом розвитку освіти є впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, що забезпечують удосконалення навчально-виховного процесу, доступність та ефективність освіти» [3]. Це має досягатися шляхом забезпечення поступової інформатизації системи освіти, спрямованої на задоволення освітніх інформаційних і комунікаційних потреб учасників навчально-виховного процесу; формування та

впровадження інформаційного освітнього середовища; застосування у навчальному процесі інформаційно-комунікаційних технологій поряд із традиційними засобами.

Впровадження інформаційних технологій у самоосвітню підготовку педагога відкрило можливості для них брати участь в мережевих спільнотах. Включення до спільноти відбувається в зручний для педагога час і на будь-якому етапі її діяльності.

Віртуальні об'єднання за професійною ознакою, контент спілкування яких пов'язаний із фаховими питаннями або спільною продуктивною професійною діяльністю в мережі, дістали назву як мережеві професійні спільноти [4].

Метою спілкування може бути обговорення професійних проблем, інформаційно-методична підтримка, створення бази навчально-методичних ресурсів, поширення перспективного педагогічного досвіду тощо. Головними умовами взаємодії учасників мережевої педагогічної спільноти є наявність організаційної структури, яка забезпечує можливість спілкування в мережі, та мотивація діяльності.

Є. Патаракін стверджує, що мережеві спільноти можуть служити педагогічній практиці для виховання таких умінь, як спільне мислення, толерантність, освоєння децентралізованих моделей та екологічних стратегій, критичність мислення. На його думку, перехід від егоцентричної позиції до розуміння ролі та значення інших людей, інших способів конструювання реальності є важливим етапом психологічного розвитку особистості [5].

Мережеві спільноти використовують різні форми роботи: навчальні семінари; віртуальні конференції; конкурси, акції; «майстерні» або майстер-класи; опитування, обговорення в чаті; фестиваль проектів; створення сайтів, тощо.

Використання таких ресурсів і можливостей дозволяє кожному учаснику мережеских професійних співтовариств вибрати власну траєкторію професійного зростання. Для самоосвіти педагога дуже важливо спілкування з колегами. Мережеве співтовариство вчителів дає змогу у зручний час, маючи доступ до Інтернету, спілкуватися зі своїми колегами і однодумцями, що сприяє підвищенню рівня професійної культури.

У процесі досягнення поставленої на початку дослідження мети було з'ясовано, що ефективною індивідуальною формою самоосвітньої підготовки педагога є професійний саморозвиток, як постійне самовизначення, розвиток професійних навичок, самопроекування, створення певної стратегії для зростання з професійної точки зору своєї діяльності, самоорганізація і самоврядування. Для запровадження даної форми самоосвітньої підготовки було акцентовано увагу на три основні складові: когнітивну – пізнання себе, міжособистісне спілкування, стереотипні уявлення, стильові особливості; змістову – особливості розвитку педагога в умовах компетентісно орієнтованого навчання, зміст професійної діяльності, ставлення до себе як до особистості, як до професіонала, ставлення до праці та до професії, визначення професійних перспектив тощо; мотиваційну – що полягає в актуалізації мотивів під впливом різноманітних умов (ситуацій) професійної діяльності (розв'язання проблем, прийняття рішень).

Щодо групових форм, то включення педагогів до мережеских спільнот з метою самоосвітньої діяльності сприяло: організації спільної діяльності; створенню єдиного інформаційного простору; обміну досвідом, підтримкою і співробітництвом; поширенню успішних педагогічних практик; організації формального і неформального спілкування на професійні теми; ініціації віртуальної взаємодії для подальшої взаємодії поза Інтернетом; підтримці нових освітніх ініціатив зберігання інформації у вигляді текстів, аудіо та відеоматеріалів, які містять навчально-виховний зміст; розміщенню своїх

файлів і користування доступними в бібліотеці спільноти; спілкуванню (форум, чат, коментарі); участі в конкурсах, акціях, проектах, обговореннях; створенню власних електронних сторінок (портфоліо).

Отже, проведені дослідження дає підстави для висновків про те, що саморозвиток педагога є основною рушійною силою особистісного і професійного розвитку, що сприяє формуванню власного стилю в професійній діяльності, який базується на загальноприйнятих дидактичних засадах і відповідає сучасним тенденціям у сфері освіти, що допомагає досить осмислено зрозуміти свою сутність в професії, самовдосконаленню і становленню професіонала, а також ефективності розвитку мережевих педагогічних спільнот.

Активна реалізація у закладах загальної середньої освіти компетентісно орієнтованого навчання сприяє створенню такого науково-методичного забезпечення підготовки вчителя, що сприяє: підвищенню рівня професійної діяльності вчителів, їх методичної майстерності, що підтверджується при проведенні навчальних занять, в процесі атестації; зростанню творчого рівня методичної роботи з елементами експериментальної діяльності; підвищенню рівня педагогічної майстерності вчителя для реалізації ідей компетентісно орієнтованого навчання; укладанню комплексу методичного забезпечення, що відповідає вимогам навчальних стандартів, сприяє формуванню компетентності учнів; розвитку професійної компетентності, творчої індивідуальності вчителя, формування готовності до прийняття нового, розвиток сприйнятливості до педагогічних інновацій.

Проте проведені дослідження повністю не висвітлює усіх аспектів порушеної проблеми. Подальшого наукового пошуку потребують питання методики самоосвітньої підготовки вчителя до формування ключових компетентностей учнів.

Використані літературні джерела:

1. Бухлова Н.В. Організація самоосвітньої діяльності учнів. Харків. Основа, 2003. 67 с.
2. Жорова І.Я., Кузьмич Т.О., Назаренко Л.М. Самоосвіта педагога як умова підвищення його професійної компетентності: методичні рекомендації. Херсон. РІПО, 2012. 80 с.
3. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки. URL <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>.
4. Осадчий В. В. Мережеві педагогічні співтовариства як засіб удосконалення професійної підготовки вчителів. Інформаційні технології і засоби навчання. 2010. 4(18), С. 60-67.
5. Патаракин Е. Д. Социальные сервисы Веб 2.0 в помощь учителю. Москва Интуит.ру. 2007, 85 с.
6. Про затвердження середньострокового плану пріоритетних дій Уряду до 2020 року та плану пріоритетних дій Уряду на 2017 рік : розпорядження КМ від 3 квітня 2017 р. №275-р. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/275-2017-%D1%80#Text>
7. Рибалко Л.С. Методолого-теоретичні засади професійно-педагогічної самореалізації майбутнього вчителя (акмеологічний аспект): монографія. Запоріжжя: ЗДМУ, 2007. 443 с.
8. Самопроекування особистості у дискурсивному просторі: монографія / [Н.В.Чепелєва, М.Л.Смульсон, С.Ю. Рудницька, О.В.Зазимко, та ін.]; за ред. Н.В. Чепелєвої. Київ. Педагогічна думка, 2016. 170 с.
9. Смолюк А. І. Теоретичний аналіз проблеми професійного саморозвитку майбутніх учителів початкової школи. Педагогічний часопис Волині. 2016. 2(3). С. 40–47.

References

1. Bukhlova, N.V. (2003) Orhanizatsiia samoosvitnoi diialnosti uchniv [Organization of self-educational activities of students]. Kharkiv. Osnova [in Ukrainian].
2. Zhorova, I.Ya. & Kuzmych, T.O. & Nazarenko, L.M. (2012) Samoosvita pedahoha yak umova pidvyshchennia yoho profesiinoi kompetentnosti: metodychni rekomendatsii [Teacher's self-education as a condition for increasing his professional competence: methodical recommendations]. Kherson. RIPO [in Ukrainian].
3. Natsionalna stratehiia rozvytku osvity v Ukraini na 2012-2021 roky [National strategy for the development of education in Ukraine for 2012-2021]. Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/344/2013> [in Ukrainian].
4. Osadchyi V. V. (2010) Merezhevi pedahohichni spivtovarystva yak zasib udoskonalennia profesiinoi pidhotovky vchyteliv [Network pedagogical communities as a means of improving teacher training]. Informatsiini tekhnolohii i

zasoby navchannia - Information technologies and teaching aids. (4(18)), 60-67 [in Ukrainian].

5. Patarakyn E. D. (2007) Sotsyalnye servyisy Veb 2.0 v pomoshch uchyteliu [Social services Web 2.0 to help teachers]. Moskva Yntuyt.ru [in Russian].

6. Pro zatverdzhennia serednostrokovoho planu priorytetnykh dii Uriadu do 2020 roku ta planu priorytetnykh dii Uriadu na 2017 rik (Rozporiadzhennia KM) №275-r (3.04.2017) [On approval of the medium-term plan of priority actions of the Government until 2020 and the plan of priority actions of the Government for 2017: order of the Cabinet of Ministers of April 3, 2017 №275-r]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/275-2017-%D1%80#Text> [in Ukrainian].

7. Rybalko L.S. (2007) Metodoloho-teoretychni zasady profesiino-pedahohichnoi samorealizatsii maibutnoho vchytelia (akmeolohichni aspekt): monohrafiia [Methodological and theoretical principles of professional and pedagogical self-realization of the future teacher (acmeological aspect): monograph]. Zaporizhzhia: ZDMU [in Ukrainian].

8. Chepelieva, N.V. & Smulson, M.L. & Zazymko, O.V. & Hutsol, S.Yu. (2016) Samoproektuvannia osobystosti u dyskursyvnomu prostori: monohrafiia. N.V. Chepelieva (red.) [Self-design of personality in the discursive space: a monograph]. Kyiv. Pedahohichna dumka [in Ukrainian].

9. Smoliuk, A. I. (2016) Teoretychnyi analiz problemy profesiinoho samorozvytku maibutnykh uchyteliv pochatkovoii shkoly [Theoretical analysis of the problem of professional self-development of future primary school teachers]. Pedahohichni chasopys Volyni - Pedagogical magazine of Volyn, (2(3)), 40–47 [in Ukrainian].

Fessalonika Levchenko, FORMS OF TEACHERS' SELF-EDUCATION FOR FORMATION OF STUDENTS' KEY COMPETENCIES

Summery.

From the standpoint of the competence approach, which is actively implemented in general secondary education, the forms of teachers' self-education that contribute to the formation of students' key competencies are considered in the article. The purpose of the study was to reveal the essence of teachers' self-educational activities; to study of individual and group forms of this type of activity and to determine those that are effective in the formation of students' key competencies.

Whilst achieving this goal, it was found that an effective individual form of self-education is professional self-development, as constant self-determination, development of professional skills, self-design, creating a strategy for professional growth, self-organization and self-government. To introduce this form of self-

education, attention was focused on three main components: cognitive, which means self-knowledge, interpersonal communication, stereotypes, stylistic features; semantic, which includes features of teacher development in terms of competence-oriented learning, the content of professional activity, attitude to oneself as a person, as a professional, attitude to work and to the profession, determination of professional prospects, etc.; motivational, which consists of the actualization of motives under the influence of various conditions (situations) of professional activity (problem solving, decision making).

Among the group forms of teachers' self-education, network pedagogical communities were chosen. The inclusion of teachers in online communities for the purpose of self-educational activities contributes to: the organization of joint activities; creation of a single information space; exchange of experience, support and cooperation; dissemination of successful pedagogical practices; organization of formal and informal communication on professional topics; initiation of virtual interaction for further interaction outside the Internet; support for new educational initiatives for information storage in the form of texts, audio and video materials that contain educational content; uploading your own files and using all the available files in the community library; communication (forum, chat, comments); participation in contests, actions, projects, discussions; creation of own electronic pages (portfolio).

***Key words:** teacher's self-educational training, forms of self-educational training, professional self-development, network pedagogical communities, scientific and methodical support, competence approach in education, teachers, students.*

Фессалоника Левченко, ФОРМЫ САМООБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ УЧИТЕЛЯ К ФОРМИРОВАНИЮ КЛЮЧЕВЫХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧАЩИХСЯ

Аннотация.

В статье представлены формы самообразовательной подготовки учителя, которые способствуют формированию ключевых компетентностей учащихся. В процессе исследования раскрыта сущность самообразовательной подготовки учителя; рассмотрены индивидуальные и групповые формы самообразовательной подготовки и определены те, что являются эффективными в условиях формирования ключевых компетентностей учащихся. В частности среди индивидуальных избранно профессиональное саморазвитие, самопроектирование, создание определенной стратегии для роста с профессиональной точки зрения своей деятельности, самоорганизация и самоуправление. Среди групповых - сетевое педагогическое сообщество как виртуальное объединение созданное для единого информационного пространства; обмена опытом, поддержки и

сотрудничества. Подведены итоги об эффективности предложенных форм самообразовательной подготовки, составляющие научно-методическое обеспечение подготовки учителя к реализации компетентностно ориентированного обучения.

Ключевые слова: *самообразовательная подготовка педагога, формы самообразовательной подготовки, профессиональное саморазвитие, сетевые педагогические сообщества, научно-методическое обеспечение, компетентностно ориентированное обучение, ключевые компетентности, учитель, ученики.*